

Registreret alternativ behandler – hvad betyder det?

Ved et alternativ forstås, at der er to eller flere muligheder. Når man således taler om alternativ behandling, betyder det mulighed for at vælge anden behandling, end det etablerede sundhedsvæsen tilbyder. I virkeligheden er det nu ikke helt så firkantet, for en alternativ behandlingsform som akupunktur udføres fx mange gange af læger.

• Af Charlotte Søllner Hernø · csh@raskmagasinet.dk

Det kan altså være svært at fastsætte en præcis grænse mellem alternativ og konventionel behandling. Det skyldes blandt andet, at grænsen flytter sig over tid. For eksempel har kiropraktik tidligere været opfattet som alternativ behandlingsform. I 1991 blev kiropraktorloven imidlertid vedtaget og det blev fastlagt, at en kiropraktor er berettiget til autorisation efter afsluttet godkendt kiropraktoruddannelse. Loven er siden blevet justeret, så autorisation som kiropraktor meddeles den, der har bestået dansk kiropraktoreksamen eller en udenlandsk eksamen, der kan sidestilles hermed. Kiropraktorer har altså status som autoriserede sundhedspersoner.

ViFAB, som er en forkortelse for Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling, er et center under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. ViFAB anvender begrebet 'alternativ behandling' om behandlingsformer udført af behandlere, der ikke er autoriserede sundhedspersoner og om behandling udført af autoriserede sundhedspersoner, men som er baseret på metoder, der hovedsagligt bruges uden for sundhedsvæsenet.

Autoriserede sundhedspersoner er blandt andet læger, sygeplejersker, jordemødre, fysioterapeuter, tandlæger, kliniske diætister og kiropraktorer. Ifølge lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, så kan autorisation meddeles af Sundhedsstyrelsen til personer, der har gennemført en nærmere bestemt uddannelse. Har man ikke en bestemt sundhedsfaglig uddannelse, kan man ikke kalde sig fx læge og arbejde som sådan.

Alternativ behandling i Danmark kan godt være konventionel i andre lande

Men det vi i Danmark kalder alternativ behandling, bliver ikke nødvendigvis defineret på samme måde i andre lande. Den kulturelle kontekst har nemlig også betydning for, om en behandlingsform opfattes som alternativ eller konventionel. Opfattelsen af hvilken behandling, der er alternativ, afhænger af de medicinske traditioner i det pågældende land. En behandlingsform, der i ét land har status som alternativ, kan i et andet land være en del af det konventionelle sundhedssystem. Det gælder for eksempel for akupunktur, som i Kina ikke hører til det alternative behandlings-

område. I stedet er akupunktur en gængs behandlingsform, der tilbydes på linje med andre behandlingsformer i det kinesiske sundhedsvæsen. Kina har da også en helt anden medicinsk tradition end de vestlige lande.

Negative og positive definitioner på alternative behandlinger

ViFABs definition af alternativ behandling er ikke den eneste, der findes. Tværtimod er der mange forskellige opfattelser af begrebet 'alternativ behandling'. Nogle definitioner er negative, forstået på den måde, at de tager

udgangspunkt i, hvad alternativ behandling ikke er. Andre definitioner forsøger positivt at udpege, hvad der kendetegner alternativ behandling. En negativ definition på en alternativ behandling kan være: Sundhedsarbejde ved hjælp af metoder, som ikke er anerkendt af det offentlige sundhedssystem, og som der ikke ydes tilskud til. Den positive udlægning af den samme behandlingsform vil i stedet være: Sundhedsarbejde udført af personer, der er uddannet og anerkendt af en række bestemte skoler og brancheorganisationer.

Registreret alternativ behandler

For at kunne skelne mellem 'kloge koner' og personer, som har en uddannelsesmæssig baggrund for at tilbyde alternativ behandling, findes der i dag en brancheadministreret registreringsordning, som skal styrke danskernes sikkerhed ved brug af alternativ behandling.

Foto: Scandinavian Stock Photo.

▲ Akupunktur er en behandlingsmetode fra Kina og andre dele af Fjernøsten, som bygger på anvendelsen af nåle, der stikkes ind i akupunkturpunkter, som påvirker kroppens 12 energibaner, de såkaldte meridianer. Betegnelsen akupunktur er en vestlig konstrueret term, selv om det i dag er blevet en international anvendt betegnelse for behandlingsmetoden. I Kina bruges derimod udtrykket 'Zhen'.

RAB

Kurser og uddannelser
- på højt niveau

- Massage
- Coaching
- Akupunktur
- Klangmassage
- Berøringsterapi

Silkeborg & København

NORDLYS®

tlf. 8681 1081
www.nordlys.dk

Fakta!

Definition på alternativ behandling

ViFAB anvender begrebet 'alternativ behandling' om:

- Behandlingsformer udført af behandlere, der ikke er autoriserede sundhedspersoner.
- Behandling udført af autoriserede sundhedspersoner, men som er baseret på metoder, der hovedsagligt bruges uden for sundhedsvæsenet, dvs. at der er tale om alternativ behandling.

Alternative behandlerorganisationer kan søge Sundhedsstyrelsen om at blive godkendt som registreringsansvarlig brancheorganisation.

Når en forening er blevet godkendt, kan dens medlemmer søge om tilladelse til at anvende den beskyttede titel 'Registreret Alternativ Behandler', forkortet RAB. En alternativ behandler, der ønsker registrering og ret til at benytte titlen, skal således være medlem af en forening, der er godkendt efter reglerne i bekendtgørelsen til at registrere alternative behandlere inden for det pågældende fagområde og skal selvfølgelig opfylde Sundhedsstyrelsens og den pågældende forenings uddannelseskrav.

Første brancheorganisation godkendt i 2004

Praktiserende Akupunktører blev – som den første brancheorganisation – i 2004 godkendt af Sundhedsstyrelsen som registreringsansvarlig brancheorganisation. Foreningen har konsekvent valgt, at alle medlemmer skal være registrerede. "Registreringsordningen er et godt pejlemærke for forbrugerne. Når man vælger en registreret akupunktør, som alle medlemmer i Praktiserende Akupunktører er, har man garanti for, at de opfylder de høje krav til uddannelse, efteruddannelse og etiske retningslinjer," forklarer Birte Nielsen, formand for Praktiserende Akupunktører. "Patienterne bør i vidt omfang vælge registrerede akupunktører, selv om der efterhånden er flere og flere læger, der har taget akupunktur til sig og tilbyder deres patienter den alternative behandling. Men vi må respektere hinandens kompetencer. Lægerne er dygtige til mange ting, men når vi taler om akupunktur, har vores medlemmer altså langt større erfaring og ekspertise," siger Birte Nielsen.

'Danmark' har godkendt zoneterapi som tilskudsberettiget behandling

Når man er blevet uddannet zoneterapeut, har man efterfølgende mulighed for at melde sig ind i en af de fire eksisterende

brancheorganisationer for zoneterapeuter eller i en brancheorganisation for alternativ behandling. Herefter har man ret til at anvende den beskyttede titel 'Registreret Alternativ Behandler' eller RAB. "Det er begyndt at være en fordel for zoneterapeuter," forklarer Leena Schmidt, der er leder af Den Danske Zoneterapiskole i Herlev. "Før var registreret zoneterapeut ikke en beskyttet titel. At være

registreret eller RAB betyder, at man lever op til de omfattende undervisningskrav. Men mindst lige så vigtigt er det, at zoneterapi den 1. januar 2009 blev godkendt som tilskudsberettiget behandlingsform i 'Danmark'. Det har betydet, at flere og flere mennesker efterspørger RAB zoneterapeuter, for dermed at kunne få tilskud. For faget er det en blåstempling, som åbner døre."

Zoneterapi er en komplementærbehandling lige som akupunktur eller kiropraktik. Zoneterapi er altså en behandlingsform, der ofte men ikke altid, kan supplere anden behandling, selv om behandlingerne også i sig selv uden særlig behandlingsgrund uomtvisteligt giver et bedre velvære. Flere og flere benytter sig af ekspertisen eller bliver selv uddannet som zoneterapeuter.

Foto: Scandinavian Stock Photo.

Kiropraktik blev indtil for 20 år siden opfattet som alternativ behandling. Med kiropraktorloven i 1991 blev det fastlagt, at en kiropraktor er berettiget til autorisation efter afsluttet godkendt kiropraktoruddannelse. En kiropraktor behandler funktionsforstyrrelser i bevægeapparatet ved at korrigere led og muskler i rygsøjle, bækken, kæben, arme og ben med hænderne – uden brug af medicin.

Akupunktur

Der er sikkert en god grund til at mere end 200.000 hvert år vælger at gå til en akupunktør...

Praktiserende Akupunktører • 375 registrerede akupunktører
Tlf. 7025 2509 • info@aku-net.dk • www.aku-net.dk

Akupunktur kommer af to ord sat sammen fra latin. Acus, der betyder nål, og punktura, der betyder at punktere eller stikke.

Modelfoto: Praktiserende Akupunktører.

Hvad dækker den offentlige sygesikring?

Alle, der bor i Danmark, har ret til ydelser fra den offentlige sygesikring. Sygesikringen sikrer gratis lægehjælp fra den praktiserende læge, speciallæger og sygehusbehandling. Man får ligeledes tilskud til receptpligtig medicin, dvs. der er tale om delvis egenbetaling, mens medicinsk behandling under indlæggelse er gratis. Man får som bekendt ikke en faktura ved udskrivning – ikke endnu i hvert tilfælde.

I nogle tilfælde skal der en henvisning til for at få tilskud til behandlinger. Dog ikke hos tandlægen, hvor man automatisk får offentligt tilskud til almindeligt forekommende behandlinger. Hvis man derimod skal have tilskud til fysioterapeutisk behandling, skal man henvises af egen læge. Normalt kan man få dækket 40 % af omkostningerne, men hvis man har et svært og varigt handicap og fysioterapien kan forbedre en lidelse, vedligeholde en tilstand eller forhale en forringelse af funktionsevnen, kan man eventuelt få dækket alle omkostninger. Man behøver til gengæld ikke at få en henvisning fra sin læge for at modtage behandling af en kiropraktor. Sygesikringen yder tilskud til undersøgelse og behandling, uanset hvor mange besøg man har brug for hos kiropraktoren. Og hvis man har kroniske lidelser i bevægeapparatet, gælder der særlige tilskudsordninger.

Har man fået konstateret sukkersyge eller har behov for neglebøjlebehandling kan man få tilskud til fodterapi, hvis man er blevet henvist fra sin praktiserende læge, en speciallæge eller en medicinsk afdeling. Endelig kan man blive henvist til psykologhjælp af sin praktiserende læge eller en vagtlæge og få tilskud til 12 konsultationer, hvis lægen mener, at man hører ind under en defineret kategori, som fx røveri-, volds- og voldtægts ofre, trafik- og ulykkesofre, pårørende til alvorligt psykisk syge personer m.fl.

Man skal selv til lommerne

Nogle behandlinger, som ikke finder sted hos den praktiserende

læge, speciallæge eller på sygehus eller hospital, men som er godkendt eller omfattet af den offentlige sygesikring fordrer altså delvis egenbetaling. Gruppen af alternative behandlere med ret til at benytte titlen RAB, er derimod ikke omfattet af den offentlige sygesikring. Det betyder, at man selv skal udrede, hvad behandlingen koster.

For de efterhånden mange danskere, der fx er forsikret i 'Danmark', gives der dog tilskud til den alternative behandlingsform zoneterapi. 'Danmark' giver også tilskud til fysioterapi, kiropraktorbehandlinger m.v., ligesom den offentlige sygesikring, som nævnt, også i de fleste tilfælde er inde over. Til gengæld dækker næsten alle forsikringsselskaber, der tegner sundhedsforsikringer, akupunkturbehandlinger udført af Praktiserende Akupunktørers medlemmer og

I almindeligt dagligsprog taler mange mennesker om 'godkendte behandlinger' og kommer derfor let til at blande begreberne. RAB er ganske vist en form for godkendelse, men der følger ikke offentligt tilskud med. Autoriserede sundhedspersoner betyder omvendt ikke nødvendigvis, at det offentlige betaler hele regningen. Man kan med rette spørge, hvorfor nogle typer behandling ikke bliver betalt af det offentlige. Hvis man fx bliver alvorligt angrebet af paradentose, skal man selv betale og det beløber sig let til 100.000 kr. Man kan også indvende, at når akupunktur vitterligt virker på mange tilstande og lidelser, så burde det offentlige vel betale? Diskussionen foregår heldigvis løbende og som eksemplet med kiropraktik viser, så sker der hen ad vejen ændring i opfattelsen af, hvad der godkendes som tilskudsberettiget behandling. Det sidste ord er bestemt ikke sagt i den sag.

Fakta!

Foreninger godkendt af Sundhedsstyrelsen til at registrere alternative behandlere:

- Biopatforeningen – www.biopati.dk
- Branche Foreningen for Fysiurgisk Massage – www.bfm1992.dk
- Danske Akupunktører – www.danske-akupunktører.dk
- Dansk Heilpraktiker Forening – www.danskheilpraktikerforening.dk
- Dansk NLP Psykoterapeut Forening – www.nlp-net.dk
- Dansk Selskab for Klassisk Homøopati – www.homeopati.dk
- Forenede Danske Zoneterapeuter – www.fdz.dk
- Foreningen af Healingsterapeuter – www.healingsmassage.com
- Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter – www.kstforeningen.dk
- Foreningen for Praktiserende Phytoterapeuter – www.phyto.dk
- Foreningen af Professionelle Kropsterapeuter i Danmark – www.kropsterapeuter.dk
- Foreningen Danske Kinesiologer – www.kinesiologi.dk
- Foreningen for Traditionel Kinesisk Zoneterapi – www.tzk.dk
- Foreningen Nordlys RAB – www.nrab.dk
- Foreningen Praktiserende Akupunktører (PA) – www.aku-net.dk
- Foreningen Registrerede Fysiurgiske Massører – www.frfm.dk
- Healer-Ringen – www.healerringen.dk
- Sammenslutningen af Alternative Behandlere – www.alternativ-behandling.dk
- Skandinavisk Forening for Zoneterapeuter – www.szfz.dk
- Zoneconnections terapeutforening – www.zct.dk

Mave-tarmsygdomme og sygdomme i urinvejene

Patienten i centrum

"Ved undersøgelse af mavesækken benytter vi os af et superslankt kikkertinstrument, der sikrer minimalt ubehag for patienten" siger sygeplejerske Lone Fly.

Lone Fly oplever, at patienterne falder til ro i klinikens behagelige omgivelser og afslappede miljø.

Ingen ventetid

Alligevel tilbyder man på Endoskopiklinikken noget ganske særligt: Hurtig og effektiv undersøgelse og behandling af speciallæger uden ventetid.

ENDOSKOPI
KLINIKKEN

Jens Baggesens Vej 88E · 8200 Århus N
Tlf: 86 13 08 46 · www.endoskopiklinikken.dk

– Speciallæger i gastroenterologi og urologi